

Frilandsmuseet og Landboreformerne

Tidstabel

Tidstabellen er ment som en hjælp til at danne sig et overblik over landbrugslovgivningen og indeholder kun nogle af de væsentligste årstal.

1733	Stavnsbåndet indføres for mænd mellem 14 og 36 år
1742	Stavnsbåndet udvides til at gælde for mænd mellem 9 og 40 år
1757	Der nedsættes en landvæsenkommission til "Landbrugets Fremtarv og Nytte".
1758 1759 1760	Forordninger om udskiftning af overdrev mellem landsbyerne.
1764	Stavnsbåndet udvides til at gælde fra det 4. til det 40. år.
1769	Forordning om fæstets overgang til selveje mod en årlig afgift til godsejeren.
1769	Forbud mod nedlæggelse af bøndergårde indskærpes.
1769 1771	Forordning om "rimeligt og fastsat hoveri".
1773	Efter Struenses fald ophørte reformforsøgene. En lov gav igen godsejerne frie hænder m.h.t. hoveri.
1776	Forordning om fællesskabets ophævelse (udskiftning af landsbyens jord).
1781	Forordning om udskiftning. De ældre bestemmelser blev her samlet, og det blev henstillet men ikke pålagt at skaffe jord til husmændene.

1786 Den store landbokommission nedsættes. Formål: at arbejde med hvad der kunne tjene til forbedring af bondestandens vilkår.

1786	Den Kongelige Kreditkasse oprettes. Selvejekøb.
1788	Ophævelse af stavnsbundet dog ikke for mænd mellem 14 og 36 år.
1791	Godsejerens ret til at prygle gårdmænd og deres hustruer bliver ophævet. Hvorimod revselsesretten over husmænd og tjenestefolk bibeholdes.
1792	Godsejerne må påligne bønbønderne 4% rente af omkostningerne ved udskiftning, og de kunne efter endt udskiftning forhøje landgilden.
1795	Forordning: alt hoveri skal være fastsat inden 1797 for gårdmænd.
1799	Lov om et fast antal hoveridage, gælder dog ikke for husmænd.
1800	STAVNSBANDETS LØSNING TRÅDTE I KRAFT FOR ALLE.
1800	Godserne kan frasælge fæstegods uden at miste skattefriheden.
1810	Tiende fastsættes til en bestemt årlig ydelse. Der gives mulighed for at betale med penge.
1848	Hoveriet endeligt fastsat for husmænd. Indtil da havde det været ubegrænset, og det blev først ophævet overalt omkring år 1900.
1899	Lov om tilvejebringelse af jordlodder til landarbejdere.
1919	Statshusmandslov.
1919	Lov om lens- og stamhuses m.v. overgang til fri ejendom.

Må kopieres med kildeangivelse.

Frilandsmuseets Jubilæumsside
© 1997 Publikumsbiblioteket, Nationalmuseet
[Redaktionen af Jubilæumssiden](#)